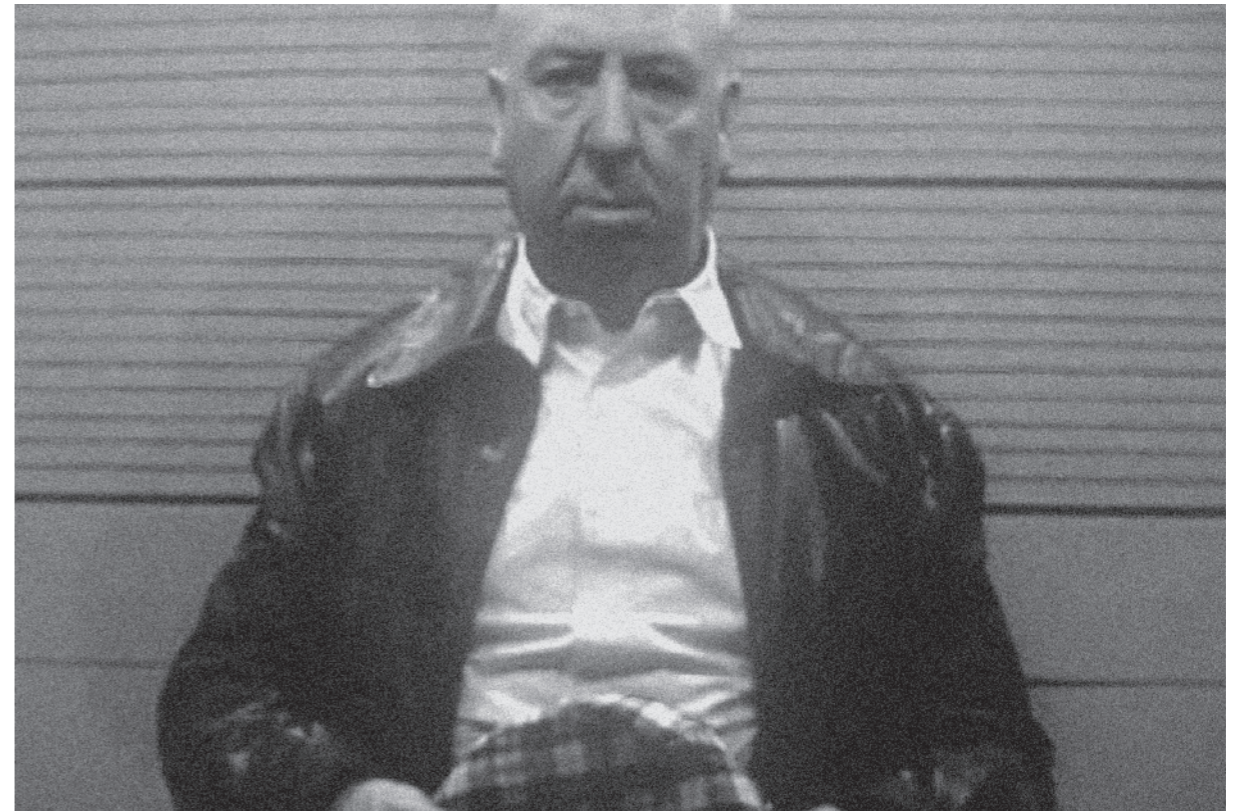

Dubel

Pressbooki oraz zdjęcia w wysokiej rozdzielczości do filmów dystrybuowanych przez STOWARZYSZENIE NOWE HORYZONTY można pobrać z serwera ftp.

Jego adres:

ftp://enh.pl

login: **enhtournee**
hasło: **enhtournee**

Kontakt dla Mediów:

Agnieszka Wolak **agnieszka.wolak@snh.org.pl**
tel. 600 534 978
oraz Iza Wierzbińska **izaw@nowehoryzonty.pl**
tel. 602 682 463

www.enh.pl

w kinach od 30 kwietnia

Dystrybucja w Polsce:

NOWE HORYZONTY

www.enh.pl

Warszawa 2010

ISBN 978-83-60962-18-3

Dubel

(Double Take)

Belgia, Niemcy, Holandia 2009 / 80'

<http://www.doubletakefilm.com>

scenariusz i reżyseria:

Johan Grimonprez

współpraca scenariuszowa:

Tom McCarthy

film inspirowany esejem

25 sierpnia 1983

Jorge Luisa Borges'a

obsada:

Sobowtór Hitchcocka: Ron Burrage

Głos Hitchcocka: Mark Perry

Kelnerka: Delfine Bafort

muzyka:

Christian Halten

montaż:

Dieter Diependaele

Tyler Hubby

produkcja:

Zap-o-Matik

Emmy Oost

Johan Grimonprez

Koprodukcja:

Nikovantastic Film

Hanneke van der Tas

Nicole Gerhard

Volya Films

Denis Vaslin

Nagrody:

**Specjalne wyróżnienie jury na 9. MFF ERA NOWE HORYZONTY,
Wrocław 2009**

**Black Pearl Award - Best New Documentary Director,
3rd Middle East International Film Festival, Abu Dhabi 2009**

Johan Grimonprez

Urodził się w 12 sierpnia 1962 r. w Belgii, studiował w Nowym Jorku w słynnej School of Visual Arts (gdzie dziś jest profesorem). W tym czasie ukończył też kurs w Whitney Museum Independent Study Programme. Został dostrzeżony w 1997 roku, kiedy zakończył pracę nad godzinnym kolażem *Dial H-I-S-T-O-R-Y*, który miał swoją premierę w Centre Pompidou w Paryżu oraz w Kassel (w ramach Dokumenta X – prestiżowej wystawy sztuki współczesnej). Ten prowokacyjny i wizualnie hipnotyzujący przegląd samolotowych porwań przyniósł mu nagrody na międzynarodowych festiwalach filmowych w San Francisco i Toronto. Następną pracą Grimonpreza to wideoinstalacja *Looking for Alfred*, będąca rodzajem szkicu do w pełni już „filmowego” *Dubla*. *Looking for Alfred* został nagrodzony m.in. w Nowym Jorku (Spirit Award dla najlepszego filmu eksperymentalnego) oraz European Media Award 2006, jednak dopiero następny obraz artysty w pełni pokazał jego możliwości twórcze. W 2009 roku *Dubel* pokazywany był podczas Berlinale (w sekcji Forum Expanded), a festiwalu filmowym w Jokohamie, na Festiwalu ERA NOWE HORYZONTY w sekcji Międzynarodowy Konkurs Filmy o Sztuce oraz został nagrodzony Czarną Perłą przyznaną podczas MEIFF w Abu Dhabi. W 2010 roku prezentowany był na festiwalu Sundance.

Filmografia:

1997 *Dial H-I-S-T-O-R-Y* (dok.)
2005 *Looking for Alfred* (video, kr.m.)
2009 *Dubel (Double Take)* (dok.)

Found footage

Zjawisko found footage film nierozdzielnie związane jest z dwudziestowieczną tendencją do tworzenia nowych dzieł sztuki poprzez zmianę kontekstu, cytaty, parafrazę, a nawet pastisz tego, co już stworzone, zbudowane, gotowe. Found footage – rozumiany jako rodzaj metody twórczej – polega na zestawianiu fragmentów gotowych filmów, audiowizualnych materiałów archiwalnych, poszczególnych klatek, całych scen oraz sekwencji i budowanie w ten sposób zupełnie nowych sensów, nowej jakości. Słowem – to tworzenie filmów bez użycia kamery, rodzaj twórczego recyklingu. Istotą found footage nie jest odwołanie się do innego dzieła sztuki na zasadzie cytatu, ale potraktowanie go jako surowca, który wymaga obróbki. I tak materiał wyjściowy zostaje gruntownie przemontowany, pojawia się jedynie w fragmentach, zostaje złożony z innymi obrazami tego samego lub innego artysty i poddany różnym transformacjom – dowolność jest ogromna. Found footage tkwi na przecięciu kina i szeroko rozumianych sztuk wizualnych. Krytycy widzą w tym zjawisku kontynuację tego, co Duchamp na początku XX wieku nazwał „ready made”, a więc podnoszeniu do rangi sztuki gotowych przedmiotów codziennego użytku poprzez sygnowanie ich nazwiskiem artysty. Filmy powstałe w tym nurcie są więc rodzajem audiowizualnych asamblaży, a za ich ojca uważa się Josepha Cornella (amerykańskiego artystę często kojarzonego z surrealizmem, autora budowanych metodą „zestawiania” słynnych szklanych pudełek np. *Homage to the Romantic Ballet* z 1942 roku), który w 1936 roku zrealizował 11 krótkometrażówek skomponowanych głównie z fotosów i fragmentów starych filmów. W 1958 roku inny amerykański artysta Bruce Conner (znany z instalacji złożonych z najrozmaitszych odpadów, np. fragmentów linoleum) nakręcił eksperymentalny i niezwykle jak na owe czasy obrazoburczy film *The Movie*, który otworzył renesans „analogowego” found footage. Ostatni etap fascynacji „zestawianiem” związany jest oczywiście z pojawieniem się najpierw techniki wideo, a dziś technik cyfrowych.

O filmie

Dubel to filmowy kolaż - częściowe wykorzystanie materiałów przygotowywanych z myślą o wcześniejszym projekcie, fragmentów filmu *Ptaki* oraz całej gamy materiałów archiwalnych. Złożone w jedną całość wiele rozmaitych wątków. To dokument o Hitchcocku, który tak naprawdę nie jest o Hitchcocku, lecz używa osoby Hitchcocka jako lustra - zarówno dla reżysera, jaki dla całej epoki. Wielopoziomowa gra podwójności odbić, sobowtórów, lustrzanych zbiegów okoliczności i profetycznych zdarzeń. Zimna wojna i wojna z terroryzmem, Hitchcock i jego sobowtór, historia i współczesność, kino i telewizja, USA i ZSRR, atak na WTC z 11 września 2001 i nalot ptaków na Empire State Building z 1948 r. - to zaledwie kilka duplikatów składających się na strukturę tego chorobliwie zapętlonego dokumentu. Kolażowy, poskładany z recyklingowych odpadów kultury wizualnej lat 60. Ramą dla *Dubla* są *Ptaki* Hitchcocka, według Grimonpreza skończone arcydzieło kultury strachu. W nią wpleciona jest historia spotkania Hitchcocka z własnym sobowtorem, oparta na opowiadaniu brytyjskiego pisarza Toma McCarthy'ego, oraz zgrabnie skrojone fragmenty telewizyjnych newsów z lat 60, relacjonujące spotkanie Roberta Nixona z kolejnym sobowtorem wielkiego reżysera - Nikitą Chruszczowem. *Dubel* to wymieszanie i połączenie ze sobą rozmaitych wątków i różnych elementów (pop)kultury - reklamy, fragmentów dokumentów, reportaży i informacji telewizyjnych, i scen nakręconych współcześnie - co tworzy zupełnie nową jakość.

O swoim filmie Johan Grimonprez:

- Podczas tych przestuchań do *Looking for Alfred* pojawił się pomysł na projekt *Dubla*. Doświadczenie fenomenu „podwójności”, które przeżyłem na tych castingach, było doprawdy fascynujące. W wypadku Hitchcocka za kluczową kwestię uważam dwuznaczność jego osoby, pewną niejasność z nim związaną. (...) Kolejnym aspektem, który do tego nawiązuje, jest fakt zdublowania osoby Hitchcocka przez różne środowiska: inaczej podchodzą do niego osoby zajmujące się krytyką filmoznawczą, inaczej masowa widownia. Każdy czerpie z niego, z jego filmowego dorobku, to, co chce. Ta wielopoziomowa multiplikacja stanowi istotną część warstwy narracyjnej mojego filmu.

Gazeta festiwalowa „Na horyzoncie”, rozmawiał Darek Kuźma

Głosy prasy:

W fascynującym „Double Take” Johan Grimonprez krytykuje manipulatorską siłę telewizji, ale też kina i udowadnia - wykorzystując do tego Alfreda Hitchcocka! - że strach to od kilkudziesięciu lat jeden z najbardziej chodliwych towarów.

Paweł T. Felis, „Gazeta Wyborcza”

Najzwinniejszy intelektualnie film tego roku.

„New York Times”

Dubel jest pomysłową hybrydą - częściowo mock documentary, częściowo konceptualną prowokacją (...) - rodzajem filmu, który trzeba zobaczyć samemu, aby zrozumieć, czy naprawdę jest.

„Screen Daily”